

“מצפן מורשת”

סיפורו של מיכה מיכאלי ושיירת נבי דניאל על רעות, אחריות ודבקות במטרה

“היינו חייבים להזדרז לפני שהם מצליחים למקש את הדרך... ובמהירות בלתי רגילה, כל אחד הוציא את המקסימום מעצמו” (מתיה שלהב)

תקציר האירוע:

במרץ 1948, הבריטים שולטים בארץ, אך השלב הראשון של מלחמת העצמאות כבר החל. תושבי גוש עציון נתונים תחת מצור.

שיירות שמובילות ציוד ומוגנות על ידי משוריינים ולוחמים הן דרך האספקה היחידה ליישובים הנצורים.

שיירה, הכוללת עשרות משאיות עם ציוד ומשוריינים יוצאת לכיוון גוש עציון. השיירה הייתה אמורה לצאת בלי התראה מוקדמת ולחזור במהרה על מנת להפגיע את הערבים.

מיכה היה בכוח הקדמי של המשוריינים.

השיירה הגיעה אל כפר עציון ופרקה את האספקה שהביאה ליישובים, אך היא התעכבה, מה שאפשר לערביי הסביבה להתארגן על מנת לחסום את הדרך חזרה עבור השיירה. ברגע שהשיירה יצאה חזרה לדרך והיא הותקפה בריות מצד ערביי הסביבה ונתקלה במחסומים בדרך.

פורץ המחסומים, שהוביל את השיירה על מנת לפלס דרך, נתקע- ואחריו שאר השיירה. מיכה ניסה לנוע קדימה על מנת לנסות לחלץ את האנשים שנתקעו בתוך פורץ המחסומים, אך גם הרכב שלו נתקע והוא החל לנוע לאחור.

מפקד השיירה פקד על המשוריינים שיכלו לסגת חזרה לגוש עציון, אך רוב המשוריינים נשארו תקועים.

המשורייני הרביעי של החלוץ, שהיה מאחורי מיכה, ניסה גם הוא להתקדם ונכשל.

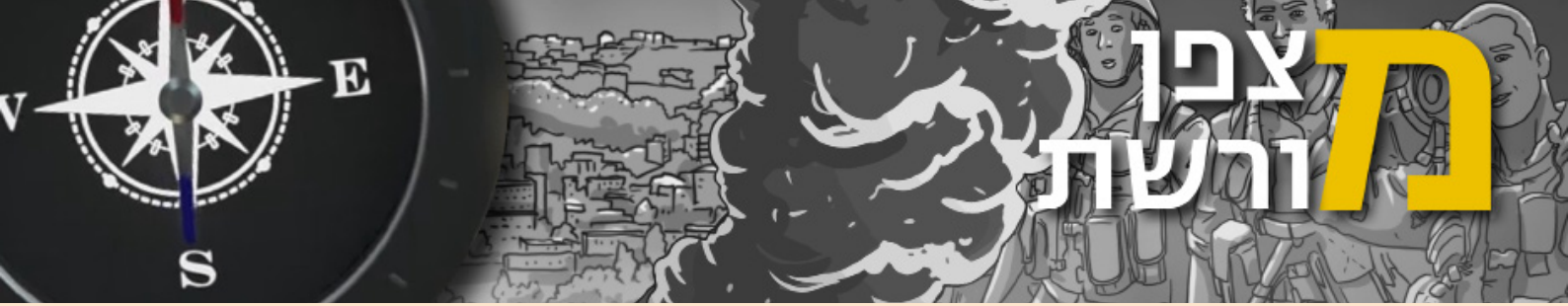
מיכה נמצא בתוך המשורייני שלו, כשהקשר שלו עם שאר הרכבים והיכולת שלו להילחם בחזרה מוגבלת מאוד.

זרובבל הורוביץ, מפקד המשורייני הפורץ שתקוע בחזית נשאר יחד עם חייליו הפצועים במשורייני.

הערבים מתקיפים את המשורייני וזרובבל מורה ללוחמים שלא נפצעו להימלט. למרות שגם הוא אינו פצוע, הוא נשאר עם הפצועים. הוא ממלכד את המשורייני וכשהערבים מסתערים לעברם הוא מפוצץ את המשורייני על הלוחמים שבו, כדי שלא ליפול בידי ההמון הערבי. על מעשה זה קיבל זרובבל את אות גיבור ישראל לאחר מותו והיה אחד מ-12 גיבורי ישראל של מלחמת העצמאות.

באותו הזמן, מיכה עובר להתבצר בבניין, שנקרא נבי דניאל, יחד עם שאר הכוחות. הלוחמים לחמו ביום ובלילה מתוך הבית כנגד ההמון הערבי, אך הם היו נצורים.

לאחר משא ומתן עם הבריטים, שעוד היו באזור, הסכימו הבריטים לחלץ את הלוחמים הנצורים בנבי דניאל.

שאלות לדיון:

- בחלקו הראשון של הסרטון, מתאר מיכה את הרכבים המשוריינים ואת מבנה השיירה. מהם האתגרים שניצבו מול שיירות העולות לגוש עציון ולמובלעות אחרות בתקופה זו לדעתכם? אילו ערכים סייעו בידיהם של הלוחמים בשיירות והגדילו את סיכויי הצלחתם?
- איזה תפקיד לדעתכם יש לערך הרעות בסיפור שצפינו בו? (ניתן להתייחס הן לרעות הנדרשת בשיירות והן לרעות בקרב עצמו). כיצד היו מושפעות ההתרחשויות ושלבי המשימה אלמלא הפגינו הלוחמים אחווה ומסירות?
- קרב נבי דניאל התרחש לפני קום המדינה ואף לפני הקמת צה"ל. הלוחמים בשיירה היו לוחמי ארגון הפלמ"ח. אילו ערכים באו לידי ביטוי בפעולתם מרגע ההיתקלות, וכיצד אתם חושבים שהם באים לידי ביטוי בצה"ל כיום? האם הערכים הללו רלוונטיים לתפקידכם?

דגשי מפקד:

- על מנת לנוע בשיירה יש צורך בשיתוף פעולה, בסדר וארגון ובמשמעת של כל אחד מחברי השיירה. לוחמי שיירת נבי דניאל הפגינו משמעת ומקצועיות בנסיעתם.
- **"היינו חייבים להזדרז לפני שהם מצליחים למקש את הדרך... ובמהירות בלתי רגילה, כל אחד הוציא את המקסימום מעצמו..." (מתיה שלהב)**
- גם בנסיעה בשיירה, בפריקת הציוד ובלחימה בלטה חשיבות שיתוף הפעולה בין הכוחות, וחשיבות העשייה והתרומה של כל אחד מהלוחמים.
- ערך הרעות: **"החייל יפעל מתוך אחווה ומסירות לחבריו לשירות, ויחלץ תמיד לעזרתם כשהם זקוקים לו או תלויים בו, חרף כל סכנה וקושי, עד כדי חירוף הנפש".**
- ערך הרעות גם בא לידי ביטוי בגבורתו של זרובבל, מפרד המשוריין התקוע, אשר לא נטש את חבריו הפצועים עד הרגע האחרון.
- כוחות המגן העברי, והפלמ"ח בפרט, היוו את התשתית להקמתו של צה"ל. צה"ל שואב רבים מערכיו מתוך רוח הפלמ"ח. בשיירת נבי דניאל באו לידי ביטוי ערכים רבים שבלטו בפלמ"ח: הרעות, הדבקות במטרה, האחריות, הדוגמא האישית וההובלה של המפקדים. גם כשהיו נצורים בבניין, בנחיתות מספרית, המשיכו הלוחמים להילחם כנגד ההמון הערבי ללא הפסקה אנחנו יכולים לחשוב, כיצד אנו, כחיילי צה"ל כיום, מממשים את הערכים האלו במשימות ובתפקידים שלנו.